

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Državni zbor.

Na Dunaji, 22. februarja.

Poljaki in vlada — bi se lahko glasil nadpis poročilu o današnji seji državnega zbora, zakaj vse zanimanje je bilo koncentrirano le na govornika poljskega kluba, Jaworskega in Kozlowskega, ter na finančnega ministra dra. Steinbacha. Ta je v zadnji seji povedal Poljakom nekaj bridkih resnic, kakeršnih jim že dolgo ni nihče povedal, in ker resnica oči kolje, padli so vrli Poljaki po njem, da se je kar kadilo. Finančni minister je sicer takoj odgovoril a le nekoliko krotkeje, kakor zadnjič, tako da ni misliti, da se bo v čem premenilo sedanje prijateljsko in Gališki sploh sosebno pa Poljakom toli koristno razmerje mej vlado in poljskim klubom. V današnji seji predložila je vlada tudi budgetni provizorij. Zbornica je takoj začela debato o njem; prvi je govoril dr. Laginja.

Začetkom seje odgovarja ministerski predsednik grof Taaffe na neko interpelacijo, potem pa prestopi zbornica na dnevni red.

Generalni govornik pro dr. Peez opozarja na budgetno točko o eksekucijskih pristojbinah, kar ilustrira žalostne razmere v nekib krajih in zavrača finančnega ministra opombe o produktivnosti stroškov za vojsko. Obrestna mera se je od l. 1865. izdatno premenila; tedanje posojilo se je obrestovalo z 12 odstotki, sedanje pa s 4 odstotki. To bo ugodno uplivalo na rešitev socijalnega vprašanja. Kolikor bolj se znižuje obrestna mera, toliko bolj rasejo mezde. Govori se, da je naša država siromašna, pa to ni res, država je bogata. Največji podjetnik je v nas država sama. Davke naj pobirajo pošto-hranilnični organi, to bi davkoplačevalcem prihranilo mnogo potov. Končno priporoča govornik, naj se vlada že odpove burokratični tradiciji in uredi upravo na podlagi zdravih principov.

Generalni govornik contra dr. Lang dokazuje, da se na Češkem iztirjavajo davki dosti strožje, kakor v Gališki. V nekaterih vaseh na Češkem se vrše eksekucije po dvakrat na leto, akopram davčni zaostanki na Češkem ne znašajo 60 odstotkov,

ampak samo 10 odstotkov. Sploh pa so razmere na Češkem dosti hujše, kakor v Gališki, kjer vlada neka ležernost, kateri ni nikjer primere. Politični ugled vsakega naroda je vedno primeren njega davčnim zastankom. Madjari so se vedno branili plačevati davke in zato so tudi največ dosegli. Kadar se bo narod češki otresel slabe navade in ne bo več točno plačeval davkov, govorili bodo mogočniki na Dunaji vse drugače, kakor sedaj. Ljudje na Češkem se čutijo nesrečne, kadar so davčni uradi slučajno kak dan zaprti. Govornik se bavi potem obširno z razmerami zlasti pri finančni straži in odklanja proračun.

Posl. Jaworski zavrača očitane finančnega ministra, da je v Gališki renitentnost gledé plačevanja davkov sistematična in da so Galičani malverzatorji iz navade. Protestuje zoper to, kakor da zahtevajo poljski poslanci nenatančno izvrševanje davčnih predpisov ter si pridržujejo pravico bavit se s finančnega ministra govorom o primernejšem času. Zahteva, da naj finančni organi resno in dostojno izvršujejo svoje posle in naj si prisvoje vsaj nekoliko tiste morale, katere želi finančni minister od davkoplačevalcev. Zoper finančnega ministra generalizirajoče očitane protestujemo slovesno, ker je to zasramovanje naše domovine.

Finančni minister dr. Steinbach izreka svoje zadovoljstvo, da mu zoper Jaworskega besede ni treba protestovati. Davčni zaostanki se ne smejo gomiliti, ker je to škodljivo državi, deželi in davkoplačevalcem. Minister pojasnjuje, da so tista očitanja, ob katerih se je Jaworski spodtkal, le naperjena zoper razmere v nekem gotovem mestu. Morala pri pobiranju in plačevanju davka mora res biti boljša, a kakor deluje vlada na to, da povzdigne pri svojih organih ta nivo, tako naj delajo tudi poslanci v svojih krogih na to isto.

Poročevalec Kozlowski se bavi najprej z nekaterimi strokovnimi vprašanji in se loti potem zadnjega govora finančnega ministra. Svetuje mu, naj pazi, ne samo kakov duh vlada med organi finančne uprave, ampak tudi kaka disciplina. Kot izborni jurist bi mogel opozoriti te organe, da je

stvar ista, če zlorablajo svojo moč državi ali pa strankam v škodo. Tudi zlorabo oblasti v škodo strankam je kaznovati. Današnje pojasnilo ministru je sicer dobrohotno ali škode, narejene s prvim govorom, ni popravilo. Ako je bilo umestno, dati orožje v roke sovražnikom — in vsaka stranka in vsaka dežela ima sovražnike — o tem naj sodi zbornica. Očitane ministrovo zadeva v prvi vrsti Gališko specialiteto, žide. Minister je sicer govoril o zboljšanju galiških razmer, ali to je le majhno. Gališke ni primerjati drugim deželam; sicer pa so vse kronovine „otroci jednega očeta“ in ako se komu krivica zgodi, mu bodi dovoljeno, da se pritoži.

Zbornica vzprejme pri glasovanju proračun finančnega ministerstva in začne debato o budgetnem provizoriju.

Posl. dr. Laginja toži, kako sistematično se zanemarjajo gospodarski interesi Primorskega in kritikuje politično in sodno upravo; jezikovna ravnopravnost je iluzorna. Govornik izjavlja, da nimajo Hrvati in Slovenci na Primorskem nikakega zupanja do vlade, ker je ta tako v materijelnem kakor duševnem oziru zanemarljiva in zato tudi govornik ne more vladi dovoliti niti definitivnega, niti provizornega državnega proračuna.

Posl. dr. Vašaty ugovarja odločno, da se o budgetnem provizoriju ne vrši generalna debata in polemizira s pravosodnim ministrom, kateri je v svojem govoru zahteval, naj Mladočehi razglasé svoj program. Programe delati je lahka stvar; vestni ljudje se pa bavijo s tem le če vedo, da morejo takšen program tudi izvršiti. Era Taaffeova je bogata na programih, a izvedel se ni nobeden.

Razprava se na to zaustavi.

Prihodnja seja jutri.

Sodne razmere.

(Govoril posl. dr. Laginja v 201. seji državnega zbora dne 16. februarja t. l.)

(Konec.)

V Kanfanaru vršile so se začetkom meseca avgusta 1892. l. občinske volitve. Prvi dan zmagala je po borbi, trajajoči do pozne noči, hrvatska

LISTEK.

Iz lunojasnih nočij.

(Nocturna; češki spisal Jakob Arbes.)

II.

Preprost dogodek.

Tiho pluje nemi mesec po temnomodrem nebu. Sanjavi pogled njegov počiva drhteč na krajini kakor znova vzbudivši se pogled že gannobega očesa.

Na konci neznatne vasice stoji še neznatnejša s slamo krita kočica. Samo jedno okence ima, samo jedno nizko sobico, samo jedno slabo posteljo; zato pa živi v nji dvoje arc bogatih v ljubezni in trpljenji: mati in hči.

Noč je jasna in prozorna kakor vode gorskega jezera; tiba in mirna kakor splošna nedolžnost. Topoli drevoredi mečejo dolge temne senče na poljsko stezico, krivo se vijoko ob belkasti cesti.

Tik ob tamni senci stopa počasi, z nekamo negotovim korakom, mlad dudač. Videti je namreč, kakor bi nalašč iskal od meseca razsvetljenih krajev, kakor bi se ogibal dolgih temnih senc.

Bledi mesec ga je videl prej večkrat korakati po ti poti. Nekaj časa pa hodi tod vedno le s povešeno glavo, mračen, da včasih celo z motnim, rosnim očesom.

Prišel je skozi vas — pri poslednji s slamo kriti koči je obstal.

V tem je pogledal mesec v njegov obraz. A kakor bi se bil nad njegovo bolestjo sočutno razžalostil — skril se je za lahen oblček — in polprozorna senca preletela je vasico.

Mladi dudač se je zamilil.

V njegovi duši so se vrstile jasne in temne slike.

Spomnil se je nedavnega časa, ko je začela v njegovi duši kliti prva ljubezen, časa nedosežno sladke razburjenosti... Spomnil se je Lidunke, katero je tako vroče in goreče ljubil...

Toda bil je boječ — znal namreč ni lepo govoriti, znal se ni prilizovati, znal ni drugega nego ganljivo in mlo svirati na svoje ljubljeno godalo, s katerim je umel omečiti, da, do solz ganiti.

Lidunka je dala prednost drugemu...

Spomnil se je, kako je bila srečna, ko je hodil njen ljubček k nji, in kako je bila nesrečna, ko je odšel, da se nikdar več ne vrne...

Takrat je imel sočutje z njo; toda tudi zdaj je čutil, kako mu srce močno bije, kako mu sili kri v obraz — smilila se mu je tudi zdaj...

V tem je priplul nemi mesec izza oblčkov, in srebrni avit njegov ožaril je mladenčev obraz. Bil je neizrečno žalosten.

Trenotek je stal dudač nepremično upiraje svoj pogled neodvratno v kočino okence. Najedenkrat pa se je zgnil, snel dudo, in prijetna, žalostna pesem je zadonela v nočno tihoto.

Zamišljeni glasovi so se zibali po duhtečem zraku. Zdaj bolno in žalostno, zdaj prijetno in ginljivo in zdaj zopet, kakor bi se na perutih miru dvigali gori k nebu, dokler niso v tajinstvenem šepetanju dokončali svoje poti.

Pesem je dozvenela.

Oblak je zagnil mesec, dolga senca je letela čez polje in travnike...

Dudač se je vrnil z opotekajočim se korakom v vas —

Mesec se je zagnil v oblake in ostal dolgo zagrujen.

Malo pred dnevom pa, ko se je bil že globoko k zapadu nagnil, izmuznil se je še jedenkrat oblakom iz naročja, in svit njegov zablodil je skozi okence v kočico s slamo krito.

Lidunkina starikava mati je klečala ob postelji. V sklenjenih rokah je držala molek, glavo je imela povešeno k prsim, v očeh so se ji lesketale solze...

Lidunka je ležala na postelji v beli mrtvaški srajci.

Razne vesti.

* (Izredna plodnost.) Češki pisatelj Jaroslav Vrchlický, ki je te dni praznoval svoj pisateljski jubilej, je ne samo najznamenitejši nego tudi najproduktivnejši mej vsemi sedanji česki pisatelji. Spisal je doslej 41 vezkov lirskih in epičnih pesmi, 20 dram, 4 tekste skladbam, 3 vezke povesti in črtic in 3 vezke literarnih študij. A ne samo ta izvirna dela dičijo česko slovstvo, tudi mnogo najslavnejših del tujih literatur prevel je na češki jezik, namreč 2356 večjih in manjših del 383 tujih pesnikov. Med njimi so: Dante-ova „Nebeška komedija“, Tassov „Oprošteni Jeruzalem“, Ariostov „Besneči Roland“ itd.

* (Umrli je v Belemgradu) bivši član narodnega gledališča Zagrebskega, Tošo Jovanović, v starosti blizu 50 let. Pokojni bil je pred svojim odhodom v Beligrad, kjer je bil režiser na tamšnjem gledališču, več let jako priljubljen član hrvatske drame in izredno nadarjen. Zadnji čas je bolehal in torej nastopal bolj po redko. Ostavil je soprogo brez otrok.

* (Oboroženje ruske vojske.) Nasproti vsem glasovom, da se je ponesrečilo izdelovanje novih pušk v državnih tovarnah ruskih, se zagotavlja od merodajne strani, da bode najkasneje do konca l. 1894. ruska vojska oborožena z novimi puškami.

* (Rokopis Hansa Sachsa.) V knjižnici v Zwickau u našli so dragocen rokopis, namreč od Hansa Sachsa lastnoročno pisani generalni register vseh njegovih pesniških del. Imenovana knjižnica hrani 6 izmej še ohranjenih 11 rokopisnih knjig pesnikovih pregovorov.

* (Tri tedne brez jedi.) Na kirurški kliniki prof. Billrotha na Dunaji je štiriletni dečko, ki že tri tedne ni jedel ničesar. Dečko pil je doma v Šleziji lugovo esenco, vsled česar se mu je čisto skrčil goltanec. Ker ga v Berlinu niso mogli ozdraviti, poslali so ga na Dunaj. Zdaj mu hrano umetno uvajajo naravnost v želodec in tako bode mogoče, da dečko še ozdravi.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Šoštanj 23. februarja. Iz Celovca prišel višji rudarski komisar grof Saint-Julien-Wallsee, da preišče uzroke ponovljenim eksplozijam v Lappovem premogokopu.

Beligrad 23. februarja. Liberalni župan Batić se je odpovedal, ker ga stranka ni postavila kandidatom za skupščino.

Rim 23. februarja. Včeraj bila v parlamentu srdita debata o bančni aferi. Važni zlasti govori Giolittija, ministra Grimaldija in Crispija.

Rim 23. februarja. V cerkvi jezuitov bil včeraj velik škandal. Orožniki prijeli nekatere razsajajoče dijakke in tuje romarje.

Pariz 23. februarja. Republičanske stranke v senatu imele shod, na katerem se je postavil kandidat za predsedstvo. Največ glasov dobil Jules Ferry.

Lisbona 23. februarja. Ripeira sestavil novo ministerstvo in predložil pojutranjim parlamentu vladni program.

Liverpool 23. februarja. Iz Rotterdam došli parnik „Coanca“ zadel ob Beyahske skale in se potopil. Potniki in mornarji vsi rešeni.

Novi-York 23. februarja. V notranjih in iztočnih državah razsaja grozen vihar. Sneg pada neprestano. Mnogi železniški vlaki blokirani.

Narodno-gospodarske stvari.

— „The Gresham“. Ravnateljstvo znamenitega društva za zavarovanja na življenje „The Gresham“ sklenilo je v zadnji svoji seji nekatere premembe pri zavarovanjih in sicer v največjo korist zavarovancem samim. Tako se je mej drugim določilo, da se na police, katere še niso petnajst let v veljavi, dovoljujejo že po plačanju druge letne premije posojila ali pa je društvo kupi, nadalje se je sklenilo, da police, katere, so bile v veljavi trinajst mesecev, ne zapadejo, tudi če se je zavarovalec sam usmrtil če je padel v dvoboju ali če je bil po sodišču v smrt obsojen. Zavarovancem, kateri imajo pravico do društvenega dobička, plačevalo se bode namesto dosedanjih 80 odstotkov 90 odstotkov. Pri filijalah v Avstro-Ogrski stavilo se je v minolem let 5982 zavarovalnih ponudb za svoto 19,814.000 gld. (l. 1891 stavilo se je 3150 ponudb za svoto 10,132.000 gld.) tako da se bode tuzemski dohodki na premijah zvišali na več kakor tri milijone goldinarjev. To je gotovo sijajen dokaz splošnega zaupanja do tega odličnega zavarovalnega društva, dokaz, katerega ne izpodbije nič.

— Srbske železnice. Srbska vlada namerava predložiti skupščini načrt za zgradbo nove železniške proge Niš - Kladovo, ki bi pri Turn-Severinu spajala rumunske železnice z srbsko glavno progo Beligrad-Niš. Ta proga bi bila velikega pomena za srbsko trgovino. V kratkem začne se srbska vlada pogajati o tej zadevi z Rumunsko. — Zgradba železnice v dolini Timoka podelila se bode ruskim podjetnikom, ker je Eiffel odstopil.

Vse one čestite p. n. naročnike, katerim smo danes priložili nakaznice, uljudno opozarjamo, da nam blagovolé naročnino uposladi do dné 1. marca, ker drugače jim bo list ustavljen.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Tujci:

22. februarja.

Pri **Mališih**: Neuman, Goldberger, Cholewka, Spiegler, Baller, Kohn, Zamarski, Röthel z Dunaja. — Kullman iz Brna. — Obuch iz Gradca. — Jaklitsch iz Kočevja. — Winterhalter iz Maribora.

Pri **Slonih**: Gellis, Hirschl, Waller, Friedman z Dunaja. — Matelig iz Maribora. — Albrecht iz Trsta. — Fröhlich z Reke. — Pl. Mottony iz Bistrice. — Schwarz iz Rudolfovega.

Pri **južnem kolodvoru**: Marböck iz Celovca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. febr.	7. zjutraj	713.2 mm.	1.8° C	sl. vzh.	dež.	2.90 mm
	2. popol.	714.0 mm.	8.4° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	716.3 mm.	1.0° C	sl. vzh.	jasno	dežja.

Srednja temperatura 37°, za 4.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 23. februarja t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 99.20	—	gld. 99.15
Srebrna renta	98.75	—	98.75
Zlata renta	118.30	—	118.05
5% marcna renta	100.50	—	100.50
Akcije narodne banke	990.—	—	987.—
Kreditne akcije	330.40	—	331.75
London	121.30	—	121.30
Srebro	—	—	—
Napol.	9.64 1/2	—	9.64 1/2
C. kr. cekini	5.69	—	5.69
Nemške marke	59.30	—	59.30

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času**.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Line, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Prago, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždani, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.
„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 06 „ popoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej.

Za gospodinje!

MAGGI JEVA zabela za juhe
pri J. Buzzolini-ju. (21)

Prodajalnica

v trgu na Gorenjskem odda se pod ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe pod „Trgovce“ vzprejema iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“. (207—2)

Korespondenta

veščega slovenskemu, nemškemu in italijanskemu jeziku in v trgovskih zadevah izvedenega, **vzprejme takoj Vinko Majdič**, posestnik valjičnega mlina v Kranji. (211—1)

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Risalnice, risalni ogel, risalni čavlički, risalne šine, risala, predloge za ronde pisavo, peresa za ronde pisavo, škrljnatih klinci, škrljne ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisanke, šolske torbe, sepija tinta, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisanke, tinte črne in barvaste, tintni gumi, tintni črtniki, črnilce, tintniki, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, orodje za risanje. IV. (24)

Št. 664.

Razpis službe.

Pri c. kr. rudniški direkciji v Idriji se oddaja **služba paznika voznistva**.

Ta paznik je uvrščen v tretji oddelek tretje, eventualno četrte vrste nižjih služabnikov, z mesečnim plačom od 34 gld. do 38 gld., eventualno od 28 gld. do 32 gld., s prostim stanovanjem, ali če bi se mu to ne moglo dati, dobi 30 gld. za stanovanje, vendar se pa ta znesek v pokojnino ne uračuni.

Prosilci za to službo naj svoje lastnoročno pisane, s spričevali poverjene prošnje

do dné 9. sušca t. l.

pri podpisani c. kr. rudniški direkciji uložijo in naj zraven starosti tudi dokažejo krepko telesno postavo, popolno sposobnost za to službo, vednost v strežbi in podkovanji konj, znanje nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi in spretnost v računanju.

Ako bi se ta služba takemu prosilcu podelila, ki ni v erarični službi, mora biti isti jedno leto na poskušnji, katero bi se mu pa potem pri definitivnem podeljenju službe v pokojnino uštel.

C. kr. rudniška direkcija

v Idriji, dné 20. svečana 1893.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Filijala za Ogrsko:

Dunaj, I., Giselastrasse 1. Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 1, v hiši društva.

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1891 frank. 117,550.797.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1891 20,725.259.—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 249,311.449.—
V poslednji dvanajstmesečni poslovalni perijodi uložilo se je pri društvu za 61,372.000.—
novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka društva na uloženih ponudbah 1,728,184.555.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri **Guidu Zeschko-tu**. (340—12)

narodna stranka. Drugi dan, volitev v drugem volilskem razredu, je bila odločilna za obe stranki.

Kaj je storila volilska komisija, sestavljena izključno ali vsaj po večini — natanko ne vem — iz pristašev italijanske stranke? Ustavila je volitev ob 9. uri zjutraj, (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.) ali po izpovedi, storjeni pred sodiščem, ob 1/10. uri zjutraj. Potem, ko so trije ali štirje privrženci italijanske stranke oddali svoje glasovnice, ni nikogar več pripustila h glasovanju. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.) Neki Tomaž Vičič, ugleden mož, bivši dolgoletni občinski odbornik v tej občini, ki je v tem volilskem razredu imel volilsko pravo ali osebnost, ali kot pooblaščenec, prišel je skupno z mnogimi drugimi volilci na volišče, kakor on pravi, ob 1/9. uri, kakor pravi komisija ob 1/10. uri. Zahteval je, naj se dovoli prišlecem glasovanje. Reklo se mu je: Zakon je zakon, ti ne moreš več glasovati. Rekel je na to: „Puk napreda. Mi bomo vsejedno glasovali!“ in — kakor je čitati v zapisniku o obravnavi — „Vi požeruhi! Takih zakonov ni izdal cesar! Ljudje so od daleč prišli. Pustite nas glasovati ali nam pa dajte kjuče občinskega urada, da je izročimo poštenim ljudem!“ in je po svoji navadi udaril s pestjo na mizo, za katero je sedela dotična komisija.

Vse to so znaki hudodelstva javnega nasilstva! Mož je bil obtožen, spoznan krivim hudodelstva javnega nasilstva (Čujte! mej somišljeniki) ter obsojen, četudi le na malo kazni, a vendar obsojen radi hudodelstva.

Siromašni Tomo Vičič je kmalu potem umrl in kakor lahko rečem, bolj od žalosti, kakor vsled bolezni. (Čujte! na desni.)

O pulitetni pritožbi se niti obravnavalo ni, ker je dotično sodišče hitelo naznaniti smrt Vičičevo na pristojno mesto.

Tisto državno pravdnštvo, katero postopa kakor smo videli, tako marljivo, kadar gre zoper Hrvate, naprošeno je bilo v istem času s posebno, od mene v imeni župnika Korace iz Tara pri Poreču sestavljeno ulogo, naj vzprejme ovadbo in dvigne obtožbo zoper nekega razžaljevca, kakor je to dovoljeno po našem kazenskopravnem redu.

Prosilec je to motiviral s svojim uradnim dostojanstvom in z narodnim bojem, vladajočim v Istri.

Državno pravdnštvo v Rovinju ni ustreglo tej prošnji, ker ni niti postopalo zoper razžaljevca, niti ga obtožilo, niti se je slišalo, da je bil dotičnik, mimogredé bodi omenjeno, da je to urednik poluoficijnega lista „L' Istria“, kaznovan.

Dne 4. marca zvečer, ko so se naši volilski možje vračali iz Poreča domov, ustavila jih je v Višnjaju neka drubal, jih grdo psovala, s kamni obmetavala in — kakor se mi je povedalo, sam nisem bil navzočen — pri tej priliki je ta drubal govorila reči, katere so v Istri absolutno kaznive. Navzočni redar bil bi moral vendar nekaj videti in slišati, toda o kaki preiskavi, tožbi in sodbi ni nikjer sledu!

Začasni župni upravitelj v Oprtlju, Knavs, napaden je bil pri belem dnevu s kamni. Tožil je, zahteval sodnega postopanja, a politično oblastvo je odgovorilo, da krivci niso znani in da je ves dogodek zmatrati samo izrazom neprijaznosti. Postopanja ni bilo in obsodbe tudi ne.

Blizu Orsere napaden je bil neki Dodič iz Svetlovrča. Napadalcu so ga s kamni skoro ubili. Neki zdravnik je preiskal rane in sicer prav površno. Storitcev ni bilo najti, pač pa je nekdo priznal, da je bil udeležen napada in da je pobitega moža udaril z dežnikom ali z drugo tako rečjo. Sodišče ga je radi prestopka obsodilo na tri- ali štiridnevni zapor. Tu torej ni bilo več govora o hudodelstvu in o nasilstvu.

V Kasteliru v sodnem okraju Motovunskem so se dogodili izgrede na ulicah, kajti drugače, kakor izgrede ali poulične demonstracije ni teh dogodkov imenovati, kar bom pozneje dokazal. Po strogo izvedeni preiskavi obtoženo je bilo petnajst ali šestnajst prebivalcev Kaštelirskih hudodelstva javnega nasilstva. Spoznani so bili za krive in obsojeni na jako težke kazni, na težje nego je to zahtevala obtožba.

Da vidite, gospoda moja, s kakšnim preparatom se je postopalo v tej stvari, navedem naj nastopne primere. V prvih zapisnikih, narejenih o tej stvari, ni čisto nič izkazano; napravljeni so bili pri tistem sodišču, katero vodi prvo preiskavo, namreč pri dotičnem okrajnem sodišču. Tu se ne da dokazati revolucija, tu treba kaj boljšega najti: Stvar

mora višje sodišče samo preiskati. Pa tudi pri višjem sodišču se stvar ni izročila tisti osebi, oziroma tistemu sodnemu svetniku, kateri navadno preiskuje kazniva dejanja v tistem okraju in kateri je hrvatskega jezika še dosti zmožen, ampak izročila se je drugemu sodniku, o čigar političnem mišljenju imam opravičen sum (Čujte! Čujte! mej somišljeniki) in kateri govori hrvatski le slabo, pisati pa v tem jeziku sploh ne zna nič. (Čujte! mej somišljeniki.)

Tako, gospoda moja, se je vodila preiskava. Za kulminacijo kaznivosti in velikosti tega hudodelstva se je zmatrало to, da je bil neki orožnik s kamnom poškodovan na nogi. O rani nista dokazovala dva zdravnika, kakor je določeno, ampak samo jeden zdravnik in ta ni mogel z gotovostjo ničesar konstatirati, ampak konstatiral je samo, da ta rana, oziroma obkrožajoča jo otekline izgleda (Veselost) tako, kakor da je nastala vsled vrženega kamna. Ne zamerite mi, da to naglašam, ali ta stvar za služi vsekako, da se naglaša. Kdo je ta orožnik? To je tisti orožnik, kateri je par mesecev prej ovadil sodišču nekega hrvatskega narodnjaka, da je dotičnik dne 4. marca 1891 v Višnjaju, o prej povedani priliki, ustrelil iz revolverja na italijansko druhal. Orožnik je napravil ovadbo in imenoval tega moža kot storilca, akopram so priče, navzočne pri dogodbi in pri strelu, izrecno izpovedale: „Da jim ni mogoče pred sodiščem zatrditi, da je toženec bil tisti, ki je ustrelil.“ Sodišče je zatoženca oprostilo. Mislím torej, da je o resničnosti izpovedi tega orožnika kot glavne priče oziroma njega ranjenji močno dvomiti.

Pri tej pravdi primerilo se je še nekaj jako karakterističnega. Mej mnogimi slučajji javnega nasilstva, ki so se primerili ali bili kot tako zmatrati, bil je tudi slučaj izsiljevanja. Storit ga je mlad občan Kastelirski na nekem starem znancu. Prisilil ga je namreč, da je kričal Živio in ko je to dosegel — pravita preiskovalni sodnik in zatožba — utaknil mu je še v žep slovensko trobojnico „Cocarda tricolora slava“. V jako obsežni obtožnici brati je doslovno (čita):

„Ko mu je ukazal, naj prčej glasno kriči Živio, in ko je to dosegel, ni odšel, ne da bi prej utaknil možu v žep slovensko trobojno kokardo.“ Kaj pa se je izkazalo pri glavni obravnavi? Po izpovedi moža, kateremu je obtoženec žugal, izpovedi, storjeni pod prisego, se je pokazalo, da je bila slovenska trobojna kokarda — vejica zimzelena, vejica rastline, katero poklanjajo hrvatski kmetje prijateljem in sorodnikom o slovesnih prilikah. (Čujte! mej somišljeniki.) Iz tega izhaja, gospoda moja, da v Istri že sodniki to za plavo gledajo, kar je zeleno. (Posl. Biankini: Slepí so za barve! Posl. Spinčić: To je že davno znano!) Še nekaj moram omeniti iz te pravde. Čudili se bode, gospoda moja, da jaz, kot advokat, govorim o navadnih demonstracijah in pouličnih izgredih, ko so vendar že izdane pravnoveljavne razsodbe o teh nasilstvih itd. V tem oziru si dovoljujem omeniti, da ima pravoslovni jezik dandanes toliko stereotipnih fraz, da je jedno in isto dejanje na podlagi jednega in istega materijala in z jednimi in istimi dokazi moči motivirati in stilizirati tako za oproščenje, kakor za obsodbo. (Tako je! mej somišljeniki. — Posl. dr. Kronawetter: Popolnoma resnično!)

Vzlic temu priznam rad, da bodo naredili akti, ako jih čitate, na vas drug utis, kakor na-me, ker jaz sem to vse videl, ker je to tudi mene bolelo in ker sem sodeloval pri zagovarjanju.

Gospoda moja! Hrvat ne joka tako lahko; ali da ste pri razglasitvi obsodbe videli Kaštelirce, kakor sem jih videl jaz, tako bi bili v tistem hipu prepričani, da ti ljudje absolutno niso poznali velikosti in kaznivosti svojega dejanja, da torej niso imeli hudobnega namena storiti tisto hudodelstvo, radi katerega so bili obsojeni.

In da ga niso imeli hudobnega namena, dokazuje že to, da so tri dni po ulicah tekali in upili, a nikomur ni za laž škode naredili, niti na zdravju niti na imetju.

Drugačna je druga stran te zadeve. Kar sem povedal o duhovniku Knavsu, to se ni preiskalo in storitcev ni bilo najti; isto tako se je zgodilo s slučajem v Oprtlju, z Didičem, katerega so napadali skoro ubili itd. (Posl. Spinčić: Slučaj Laginja!) O tem slučaju ne maram govoriti, ker se zmatra slabim dovtipom. Dal Bog, da je res le šala.

Omenim naj le še, da je decembra meseca 1. 1891 nekega večera v Labincih nekdo iz revol-

verja ustrelil na slovanskega duhovnika Perutko in to iz bližine. Duhovnik je bil toli pogumen, da je pristopil k storilcu in ga spoznal ter stvar v rekomandiranem pismu ovadil kompetentnemu sodišču ter navel imena svedokov. Dotično sodišče ni nikdar začelo preiskave. (Čujte! mej somišljeniki.)

Gospoda moja! Sedaj nam je o teh razmerah izreči svojo sodbo.

Tu nam ni postopati kakor rednim sodnikom po navadni proceduri in tu nismo vezani, kakor redni sodniki na dokaze in na zakonite določbe. Pristoja nam pravica, izreči svobodno svoje mnenje in svoje prepričanje o takem postopanju in o takem počenjanju.

Dovolite mi, da najprej povem svoje prepričanje kot svedok in kot član prebivalstva, katero se na tako — recimo samo „čuden“ — način administrira. Pred leti — zato pa ta povest še ni starodavna bajka — sedela sta dva velika moža-rojaka v Stambulu mej svetovalci mogočnega sultana. Jeden je bil znani Mirko Latas, poznejšnji Omer-paša silni, drugi je bil Fuad-paša. Fuad-paša je bil sicer turški uzgojen, a zato še ni bil pozabil pregovora: „Ako ne-imaš dušmana, majka će ti ga roditi“ — ter je intrigiral zoper Omer-pašo. Ta je bil poklican na odgovornost in je rekel: Vaše Velečanstvo vé, da je mogočni Alah dal vsakemu človeku dobrih in slabih lastnostij in vsakemu človeku dve očesi. Z desnim očesom vidi samo dobre, z levim samo slabe lastnosti svojega bližnjika. Fuad-paša je na desnem očesu slep, torej na meni, pokornemu slugi Vašega Velečanstva, ne more videti dobrih lastnostij. (Veselost mej somišljeniki.)

Omer pridobil si je ta dan neomejeno naklonenost svojega suverena.

Po mojem prepričanju, gospoda moja, imamo tudi na Primorskem svojega Fuad-pašo. On pa ni slep na desnem očesu, on je slep za barve. Da je slep za barve, to so dokazali celo sodniki v sodnih protokolih, ker so videli plavo barvo, plavo rusko trobojnico tam, kjer bi bili morali videti zeleno barvo. (Čujte! mej somišljeniki.) On tudi ne vidi drugega, kakor ruske in velikohrvatske zastave celo tam, kjer sam pomaga razobešati italijanske zastave.

Po mojem trdnem prepričanju zapeljal je on tudi sodnike — avečenike justice — na Primorskem. Zato se godé reči, kakor sem jih prej navel, in godile se bodo, dokler se temu ne odpomore. Pod pretvezo, da so v nevarnosti srebri države, če se mi prebudimo, mi, ki smo tolikokrat rešili državo, s pretvezo, da pridejo v nevarnost najvišji državni interesi, ako se mi prebudimo, vrgel je vso težo svoje avtoritete na tisto skledico tehtnice pravičnosti, kjer so bila posamna dejanja, katera je moči Hrvatom očitati. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.) Seveda mora postati na ta način težja skledica, v kateri so slaba dejanja in boginja justicija mora zapustiti svoj prestol.

Ta slepost za barve ni za tega moža, čigar ime samo zveni pomembno (Posl. Spinčić: Rinaldo Rinaldini, bandit!)*, nikak izgovor, niti olajšujoča okolnost.

* Glasom stenografičnega zapisnika je torej posl. Spinčić vzkliknil: „Rinaldo Rinaldini, bandit!“ Ta stvar je uzbudila mnogo hrupa in zato si štejemo v dolžnost, da jo pojasnimo, ker se stvar fruktificira zoper posl. Spinčića, akopram on nikakor ni kriv. Ko je posl. dr. Laginja končal svoj govor, ustal je podpredsednik Chlumecky in rekel doslovno: „Prosim! Ravnokar čujem o vzkliku, kateri so slišali tudi stenografi in s katerim se je posl. Spinčić na nezasišan način izrazil o nekem javnem upravnem uradniku. Radi tega nezasišanega izraza ga pokličem na red.“ — Posl. Spinčić prosil je na to besede, a Chlumecky mu je ni dal. — V prihodnji seji dne 17. t. m., ko so svedoki obvestili Chlumeckega, da stenografični zapisnik ni točen, ker posl. Spinčić ni storil očitane mu vzklika, ampak da sta to dva različna vzklika, rekel je Chlumecky začetkom seje doslovno: „Na koncu včerajšnje seje bil je posl. Spinčić valed nekega vzklika poklican na red.“ Gosp. posl. Masaryk mi je pa naznanil, da to, kar je v stenografičnem zapisniku, ne odgovarja faktični resnici. Radi tega pozivljem gospode verifikatorje, naj poizvedó, kako je s to rečjo in naj eventualno popravijo stenografični zapisnik.“ — Na podlagi te poizvedbe izjavil je podpredsednik Chlumecky v seji dne 20. februarja nastopno: „Trije svedoki pravijo: Vzklik se je glasil: „Rinaldo Rinaldini“, a posl. Spinčić ga ni izrekel, posl. Spinčić je, ko je čul ta vzklik, le rekel: „To je bil bandit“. — Trije drugi svedoki trdó, da je bil vzklik „Rinaldo Rinaldini“ zaklican za hrptom dra. Laginje, posl. Spinčić je le dodal besedo „bandit“. Jeden zaslišanih stenografov trdi, da so nekateri posilanci klicali „Rinaldo Rinaldini“ posl. Spinčić pa je dodal še besedo „bandit“. Dva druga stenografa trdita pozitivno, da je posl. Spinčić vzkliknil „Rinaldo Rinaldini, bandit“ in to isto trdi tudi jeden svedok.“

On je vedel, da je slepost za barve na Primorskem v rumeni hiši v Trstu že dedna bolezen. (Klici: Žal!) On je to bolezen najbrž tudi očital pokojnemu svojemu predniku, moral je to spoznati pri nastopu svojega mesta, moral je to izjaviti in to hišo obistiti z oživljajočim vonjem narodnega življenja.

Končal sem (Odobranje mej somišljeniki. — Govorniku se čestita.)

Z ozirom na te izpovedi je podpredsednik odklonil zahtevani popravek stenografičnega zapisnika in ni hotel preklicati poziva na red. — Posl. dr. Masaryk, kateri je v kritičnem momentu sedel kraj Spinčiča, konstatira, da posl. Spinčič ni zaklical očitanih mu besed. To potrjuje devet svedokov proti dvema in sicer devet poslancev proti dvema stenografoma. Poslanec Spinčiču se je zgodila krivica. Govornik predlaga, da se popravi zapisnik in naj slóve tisto mesto: („Klici: Rinaldo Rinaldini!“ — Posl. Spinčič: To je bil bandit!“). Podpredsednik Chlumecky da ta predlog na glasovanje. Zbornica odkloni Masarykov predlog. — S tem je stvar pojasnjena in vsak pravičen človek more uvideti, da se je zgodila posl. Spinčiču krivica. Da poslanska zbornica ni hotela dati posl. Spinčiču zadoščenja in pomagati resnici do veljave, temu se nihče ne čudi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 24. februarja.

Državnozbornske volitve.

Nadomestni volitvi na mestu umrlega poslanca dra. Pravoslava Alojzija Trojana in odstopivšega dra. Zuckra vršile se bodo šele poleti. Govori se, da bo trgovinska in obrtniška zbornica Praška namestu dra. Zuckra volila dra. Riegra in da so se za to volitev že dogovorili staročeški in nemški volilci. Neverojetno se nam vidi, da bi dr. Rieger hotel prevzeti mandat, kateri bi imel zahvaliti nemškimi glasom, a nemogoče ni nič na svetu.

Konservativci in Poljaki.

Banket, kateri so priredili poljski poslanci grofu Hohenwartu, ni imel nikakega posebnega karakterja in ako se ne zmatra prireditve banketa kot demonstracija za poljsko-konservativno solidarnost, potem sploh ni govoriti o kakem političnem pomenu tega banketa. Dunajski „Vaterland“ javlja, da je bil banket, katerega so se udeležili skoro vsi poljski in konservativni poslanci, jako animiran. Med odličnimi gosti je posebno omeniti ministre grofa Falkenhayna, grofa Schönborna in markija Bacquehema; člana gospodske zbornice barona Alojzija Pražaka in kneza Alfreda Windischgrätzja; potem sta bila navzoča tudi višjesodni predsednik grof Chorinsky in poslanec-divjak grof Berchtold. Doslej še ni znano, ali je bilo kaj napitnic, ali ne.

Naša vojska.

Že nekaj časa sem čitati je posebnost v ogerskih listih, da misli vojna uprava zahtevati od delegacij novih velikih žrtev v vojaške namene. Ogrski ministerski svet se je že bavil s temi tirjatvami, ker je vojna uprava že izdelala podobni načrt ter ga v odobrenje izročila obema vladama, avstrijski in ogerski. Kakor se čuje, nista ministerstvi še ničesar sklenili. Najbrž jim je sapa zastala v očigled ogromnim tirjatom. Vojna uprava zahteva razen navadnih troškov na novo več sto milijonov goldinarjev in sicer takoj, ker so namenjeni v svrhu, katere ni moči odložiti. Ministerski predsednik Wekerle, mudivši se te dni na Dunaji, še ni povedal, kako sodi to stvar ogerska vlada, pač pa je ogerski domobranski minister baron Fejervary se izrekel za te tirjatve, češ, da drugače država ni pripravljena za vsak slučaj. — Naše ministerstvo o tej stvari še ni črhnilo ne besedice.

Vnanje države.

Jules Ferry.

Te dni prišel je hipoma zopet na površje mož, katerega je vsa Francija zmatrala političnim mrličem, namreč Jules Ferry. Ta nekdanji slavljeni kakor psovani državnik, ki je s svojo tonking-sko politiko uničil lastno veljavo in na to še izgubil simpatije svojih vojakov, ker je skušal doseči nekako porazumljenje mej Francijo in Nemčijo, utegne postati predsednikom senata. To je velepomembna dogodka, kakor priznavajo vsi francoski listi. Oportunistični listi so jako zadovoljni, da pride zopet Ferry do upliva, radikalni listi pa imenujejo to volitev provokacijo javnega mnjenja. „Lanterne“ pravi, da more postati Ferryjeva izvolitev usodepolna za Francijo, konservativni listi pa sodijo, da je z izvolitvijo Ferryja ta zadobil zopet mogočno zaslobo pri vseh republičanskih frakcijah in da ga je zategadelj zmatrati bodočim kandidatom za predsedstvo republike. Izvolitev Ferryja pomenila bi hud poraz sedanjega sistema sploh in hud poraz Carnota in Ribota. Prvi se poteguje zoper Ferryja za Magnina, Ribot pa se upira kar slepo, ker vé, da so šteti dnovi njegovega vladanja, če postane Ferry predsednik senatu.

Portugalska kriza.

Ministerstvo Dias Ferreira podalo je svojo demisijo in s tem je postal politični položaj v Por-

tugalski uprav obupen, kajti finančne in socijalne razmere so grozne. Vlada je reducirala obresti od državnih dolgov, najetih v tuzemstvu, in s tem nevarnim korakom preprečila za sedaj popolni državni bankerot. Večina držav, katerih državljanov interesi so bili na ta način čutno oškodovani, ni ugovarjala, vedoč, da ni ničesar doseči, akopram je samovoljno znižanje obrestne mere naravnost zoper internacionalne pogodbe. Ministerstvo ni imelo sedaj nikake večine več v parlamentu in ker kralj ni hotel parlamenta razpustiti, moralo se je ministerstvo umakniti. Sestaviti novo vlado je bilo jako težko, že zato, ker so parlamentarne razmere takšne, da nobena vlada ne more dobiti zanesljive večine. Odlični strankarji so odklonili ministersko predsestvo, dobro vedoč, da bi imeli le malo časa krmilo v rokah in tako je prevzel sestavo nove vlade precej neznamen politik, Hintze-Repeira ter sestavil ministerstvo, čigar člani so tako malo veljavni kakor predsednik. Narod portugalski se za vse te homatije ne meni dosti, ker je po večini republičanskega mišljenja in ker čaka le ugodnega trenutka, da odpravi monarhijo.

Domače stvari.

— (Slovenske šole v Gorici.) Deželni šolski svet goriški ukrenil je v seji dne 22. t. m. pod predsedstvom namestnika Rinaldinija, ki je prišel k tej seji nalašč iz Trsta, da mora mestna občina Goriška ustanoviti zahtevane slovenske ljudske šole.

— (Osobne vesti.) Gospod Ivan Resman, železniški uradnik z Nabrežine, vrl narodnjak, imenovan je načelnikom postaje v Velenji pri Celji. Tamošnjemu prebivalstvu, ki zadobi z njim izvrstnega, zelo veštega železničarja, ljubeznivega družbenika in prezavednega domoljuba, je istinito čestitati.

— (Odlikovanje.) Nj. Vel. cesar podelil je policijskemu vodji v Gradci, vladnemu svetniku gospodu Valentinu Jenku, povodom naprosenega vpokojenja v priznanje dolgoletnega odličnega službovanja plemstvo Gosp. Jenko je vitez Franc Jožefovega reda in italijanskega kroninega reda in se je rodil v Škofji Loki 1. 1820. Služboval je mnogo tudi v bivših italijanskih provincijah in prišel leta 1882 kot policijski vodja v Gradec.

— (Slovensko gledališče.) Kakor smo že poročali, pela se bode jutri v tretjič divna Mascagnijeva opera „Cavalleria rusticana“, ki se čim bolj dopada občinstvu. Saj se pa tudi tako delo mora večkrat slišati, da se zapazijo vse njegove muzikalne krasote. Ne dvomimo torej, da bode tudi jutri gledališče zopet polno, tim bolj, ker je mogoče, da se v tej sezoni opera ne boje mogla več peti mnogokrat. Pred opero predstavljala se bode znana gluma „Bratranec“.

— (Iz pisarnice „Dramatičnega društva“.) Prihodnji mesec predstavljaj se bode gosp. dr. Josipa Vošnjaka izvorni igrokaz „Lepa Vida“. Snov igrokazu vzeta je iz narodne tradicije naše in bode vsled tega jako zanimala naše občinstvo. Temu igrokazu zložil je g. Karol Hoffmeister „predigro“ za orkester in orkestralno spremljevanje v 3. in 5. dejanju in tako bodedo spet imeli priliko občudovati krasno skladbo našega izbornega skladatelja in glasbenika.

— (Iz vojaških krogov.) Bodoči mesec bode generalni topničarski nadzornik, nadvojvoda Viljem nadzoroval topničarske čete na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem.

— (Slovensko planinsko društvo) ima v ponedeljek, dne 27. t. m. v restavraciji „Pri Maliču“ občni zbor. Vspored obsega naslednje točke: 1. Nagovor načelnika; 2. volitev in konstituiranje odbora; 3. vzprejem novih članov; 4. razni nasveti; 5. predavanje. Glede eminentne važnosti tega društva, vabijo se vsi prijatelji k obilni udeležbi. Društvo je že danes na dobri podlagi ter bode mnogo pripomoglo, da se ohrani narodni karakter naše lepe dežele.

— (Tamburaški koncert.) V vrtnem salonu „pri Maliču“ zbralo se je včeraj prav odlično in mnogobrojno občinstvo pri prvem koncertu vrlih Sisačkih tamburašev obrt. del. društva „Sloga“. Dober glas o svoji spretnosti so koncertantje potrdili popolnoma. Dokaz temu je, da so naučili občinstvo tako, da so morali pridati najmanj še enkrat toliko točk, nego jih je bilo v vspredu, katere pa ponavljati po dva- in trikrat. Koncert je uspel torej prav dobro, bodisi v umetniškem, bodisi v gmočnem oziru, kajti salon je bil popolnoma poln. Posebnost Sisačkih tamburašev je neka živa rezkost in odločnost pri udaranji. Svirali so tudi težje točke prav povoljno, vender bi pri nekaterih želeli manj

rezkosti in več zanosa. Sploh pa se je potrdila sodba, da „Slogini“ tamburaši spadajo mej najbolje, kar smo jih čuli v Ljubljani. Vrlo pevsko društvo „Slavec“ je sodeloval iz prijaznosti prav hvale vredno z nekaterimi zbori pod vodstvom g. Sr. Stegnarja: Posebno dopadel se je novi zbor Jekličev „Pevčeva spomladanska“ s samosplovom za bariton (g. Stamcar), ter se je moral ponoviti. Danes koncertujejo tamburaši v Kranji in jutri v Škofji Loki. V nedeljo 26. t. m. pa prirede na mnogostransko željo drugi in zadnji koncert v Ljubljani z novim vspredu. — Kot „curiosum“ nam je omeniti za danes na kratko, da je slavna vlada prepovedala včeraj peti zbor „Slovenec in Hrvat“, ki se je že tolikokrat brez vsake ovire pel javno. Je-li morda to znamenje „nove dobe“, s katero nas hoče osrečiti nemški liberalizem?

— (Ažio pri carinskih plačilih.) Za mesec marcij določila sta finančna ministra ažio pri carinskih plačilih z 20½ % (za ½ % več nego v minulem mesecu.) To velja za vsa carinska plačila, ki se plačujejo v srebru mestu v zlatu.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 12. do 18. februarja. Novorojencev je bilo 25 (= 424‰). Umrlih 20 (= 335‰). Mej njimi za dušljivim kašljem 1, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 6, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 3, za različnimi boleznimi 5. Mej umrlimi bilo je tujcev 9 (= 45‰), iz zavodov 12 (= 60‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za tifuzom 1, za hripo 6.

— (Zdravstveno stanje.) V občini Vinica na Dolenjskem so še vedno zelo razširjene osepnice, v družih sosednih občinah pa so že nekoliko ponehale in se pojavljajo le še posamični slučaji. Vsega skup zbolelo je od početka epidemije v 21 vaseh 154 oseb (33 moških, 59 žensk in 62 otrok) ozdravlo jih je 81, umrlo pa 22 (2 moška, 7 žensk in 13 otrok). Bolnih je ostalo še 51 oseb.

— V Kamniškem okraju pokazala se je v poslednjem času v petih vaseh Blagovške župnije škariatična davica epidemično in se je vsled tega zaprla tamošnja šola do 26. t. m.

— (Pristni Germani.) V okrajnem zastopu Celjskem, kjer so zopet sijajno zmagali Slovenci, ostalo je še 17 „Nemcev“, prav pristnih Germanov, kakor kažejo nastopna imena: Skoberne, dr. Kovačič, Ježovnik, Marek, Balant, Tratnik, Žurbi, Stepišnik, Traven, Palos, Rakuš itd. Kdo ne bode pri-trdil, da so to prava pragermanska imena, katerih pokolenje sega najmanj do tevtoburških gozdov, v katerih so se sprehajali pračetje Celjskih „Nemcev“!

— (Tečaj za viničarje) bode na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru bodoči mesec od dne 13. do 18. marca. Poučevalo se bode o požlahtnjenji trsa in o pomladanskih delih v vinogradih. Ubogi viničarji dobé podporo iz dež. zaklada. Natančneje se poizve pri ravnatelstvu dež. sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

— (Kmetijsko predavanje.) V Hodišah na Koroškem predaval bode velikonočni ponedeljek potovalni učitelj g. dr. Kramar o kmetijstvu. Predavanje vršilo se bode v slovenskem jeziku. Dobro bi bilo, če bi se tudi v drugih krajih oglasili posestniki za taka slovenska predavanja o kmetijstvu.

— (Na občnem zboru Tržaške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metod) vzprejel se je predlog, da podružnica postane pokroviteljica. Glede na marljivo delovanje dose-danjega odbora volil se je z vzklikom jednoglasno zopet. Izvoljene so: Gospa Natalija Truden, prvomestnica; gospa Karla Ponikvar, namestnica; gospdč. Marica Nadlišek, tajnica; gospdč. Josipina Delkin, namestnica; gospdč. Ljudmila Mankoč, blagajnica; gospdč. Marija Abram, namestnica.

— (Javna skladišča v Trstu) kažejo mnogo nedostatkov na veliko škodo Tržaški trgovini, kakor se je to konstatovalo v jedni zadnjih sej proračunskega odseka poslanske zbornice. Stranke imajo v teh skladiščih po šest- do sedemkrat več stroškov nego v Reških skladiščih. Mnogo vnanjih tvrdk obrača se raje na Reko, kar dela Tržaški trgovini občutno škodo. Treba bode odločnih odredb, da se popolnoma ne uniči že itak hirajoča trgovina Tržaška, kateri dela Reka povsod pogubno konkurenco.

Danes „Jour-fixe“.